

KLGF-bladet

nr 67

Medlemsblad för Kalmar läns Genealogiska Förening

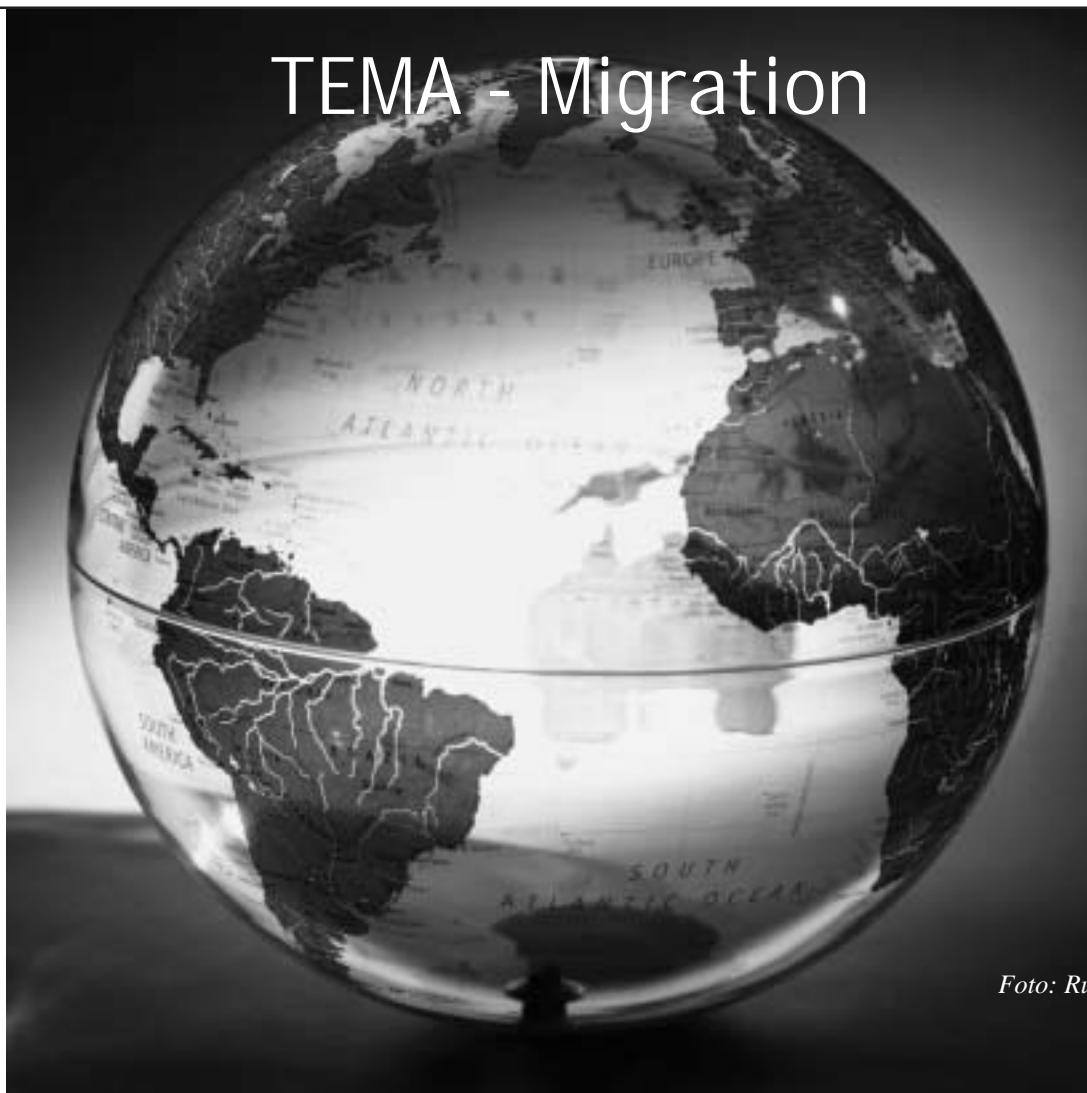
Årgång 17,
April 2008

Adress: Gullan Olsson, Magistratsgatan 12 B, 392 35 KALMAR

Hemsida på internet: <http://www.klgf.com>

ISSN 1653-087X

TEMA - Migration

Foto: Run

Innehåll:

Amerikanska popgruppen Beach Boys har svenska rötter	sid 5
Drömmen om Amerika grusas ... Lena Nilsson	sid 5
Han for till Amerika	sid 6
Släktfoto tur och retur ... Stig Hermansson	sid 8
Invandraren, nybyggaren och återvändaren ... Eva Garami	sid 9
Efterlysningar	sid 12

Redaktionskommittén för medlemsbladet är:

Gullan Olsson, Alva Lilja, Gösta Alexandersson och Jan Jutefors.

Artiklar, frågor och efterlysningar skickas till: KLGf, Ryssbyvägen 15, 380 30 Rockneby

Medlemsavgift 2007: 120:-; familjemedlem: 30:-. Postgiro nr 436 19 72-5.

Ordföranden spalt...

Lördagens föreläsare på Högalid tyckte jag hade mycket att ge oss släktforskare.

Vad kan man hitta i kommunernas arkiv? Nu fick vi veta vad som finns i Kalmar kommuns arkiv. Självt har jag bara erfarenhet av Borgholms kommuns arkiv.

Där har jag läst sociala nämndens kassabok för Bred-sättra socken, kommunalnämndens protokoll i Långlöts socken och skolmatriklar från Långlöt.

I arbetet med att utge en fotobok från Långlöts socken har jag haft nytta av skolans material när skolfoton och konfirmandfoton skulle identifieras.

Gunnar Magnusson presenterade Kalmar stads utveckling i ord och bild och då speciellt Malmen. 1876-1879 levde farmors familj här. Tyvärr har jag ingen närmare adress än Malmen 50.

Olle Larsson från Växjö kan vår historia. När man som jag har större delen av mina rötter i södra Kronobergs län, den gränstrakt som Olle Larsson menar är världens hårdast drabbade område när det var krig mellan Sverige och Danmark, så blir det särskilt intressant. När han då särskilt nämner Urshults socken där befolkningen sägs ha haft hög våldsmentalitet påverkat av kriget och gränstrakterna, ja, då blir det ännu mer intressant.

Våldet i den här trakten var vardag för Jöns Danielsson. Han tillhörde det rövarband som kallades "Carlsönerna" efter ledaren. System Elin satt häktad i Växjö eftersom hon vid flera tillfällen försett rövarbandet med mat och brännvin där de höll till i skogarna.

Jöns Danielssons 26-åriga liv slutade på avrättningsplatsen i Ingelstad den 18 januari 1831 där han halshögs. Kanske min gammelmorfar Emil kände till den här historien eftersom Jöns Danielsson var hans farfars mors systerson.

När Stig Holtzberg berättade om sin forskning och alla problem man stöter på, var vi nog många som kände igen oss. Fel födelsesocken i husförhörslängderna kan ställa till med mycket. Självt har jag en anmoder som saknas i födelseboken. Kanske blev hennes dop uppskrivet på en lös lapp och aldrig infört i dopboken.

Nu närmast står anbyte för socknarna på sydligast Öland på tur. På vår hemsida har vi under Kalender samlat anbyten, byvandringar och hembygdsdagar som kan vara av intresse för oss släktforskare.

Till er som brukar låna mikrokort av SVAR kan vi informera om att den tjänsten upphör 31 maj. Försäljning av det begagnade kyrkoboksmaterialet påbörjades 15 april. Endast hela volymer kan köpas för 5:-/ mikrokort. Mer information på hemsidan: www.svar.se

Gullan

Vi hälsar våra nya medlemmar välkomna i föreningen

Andersson	Sven-Olof	Färjestaden
Andersson	N E	Kalmar
Bertilsson	Astrid o Leif	Kalmar
Bohman	Lena	Nybro
Cansund	Laila	Kalmar
Carlsson	Gerd	Kalmar
Carlsson	Michael	Nybro
Carlsson	Håkan	Nybro
Edvall-Brinkmann	Ingrid	Degerhamn
Engdahl	Ing-Mari	Kalmar
Ericsson	Gunnel	Ljungbyholm
Eriksson	Sven	Kalmar
Erlandsson	Allan	Lund
Falk Carlsson	Eva	Kalmar
Friberg	Åke G	Kalmar
Guldstrand	Anna Lisa	Kalmar
Guldstrand	Margareta	Kalmar
Gustafsson	Ingeborg	Nybro
Göth	Karl-Erik	Kalmar
Hallenberg	Gösta o Birgitta	Kalmar
Hultenheim	Johan o Eva	Kalmar
Jacobsson	Börje	Kalmar
Jacobsson	Karl-Erik	Färjestaden
Johansson	Örn	Kalmar
Johansson	Inger	Kalmar
Johansson	Anne-Marie	Örsjö
Karlsson	Klas-Göran	Kalmar
Lindkvist	Anders	Färjestaden
Löfberg	Christer	Kalmar
Löwstedt	Inger	Kalmar
Maxson	Bengt	Kalmar
Mårtensson	Stig	Kalmar
Niklasson	Allan	Nybro
Nilsson	Nils	Vettnes, Norge
Ohlsson	Birgit	Ljungbyholm
Olofsson	Kjell	Kalmar
Olsson	Carl-Axel	Ljungbyholm
Olsson Persson	Elsie	Kristinehamn
Oscarsson	Lars	Kalmar
Paulsson	Lena	Kalmar
Petersson	Inger o Åke	Ljungbyholm
Pettersson	Håkan	Kalmar
Reinholdsson	Åke	Torsås
Rosenqvist	Cecilia	Kalmar
Samuelsson	Sigvard	Kalmar
Sjöstrand	Göran	Stånga
Swärd	Sylva	Rockneby
Yngdén	Maiivi	Nybro
Åberg	Lennart	Kalmar
Österlin	Gunvor	Jönköping

Kalmar Läns Genealogiska Förening

Postadress:

c/o Gullan Olsson, Magistratsgatan 12 B, 392 35 KALMAR
E-post: gullan.olsson@netatonce.net

Hemsida: <http://www.klgf.com>

Styrelse:

Ordförande:

Gullan Olsson, Magistratsgatan 12 B, 392 35 KALMAR Tfn: 0480-177 07
E-post: gullan.olsson@netatonce.net

Vice ordförande:

Alva Lilja, Björkenäsvägen 41, 393 59 KALMAR Tfn: 0480- 47 23 12
E-post: alva.lilja@swipnet.se

Sekreterare:

Gösta Alexandersson, Korvmakaregränd 6, 393 64 KALMAR Tfn: 0480- 47 42 42
E-post: alexandersson.gosta@tele2.se

Kassaförvaltare:

Margareta Ågren, Torsgatan 78, 387 34 BORGHOLM Tfn: 0485- 772 02
E-post: yuf746z@tinet.se

Ledamöter:

Birgitta Berkemar, Törevägen 13, 393 64 KALMAR Tfn: 0480- 47 34 86
E-post: birgitta.berkemar@gmail.com

Alva Carlsson, Sveagatan 22, 361 31 EMMABODA Tfn: 0471- 124 96
E-post: alva.carlsson@swipnet.se

Anders Elofsson, Sporr sjö 2143, 380 31 LÄCKEBY Tfn: 0480-607 07
E-post: anders@elofsson.ws

Conny Gustavsson, Tors gränd 3, 385 32 TORSÅS Tfn: 0486- 108 30
E-post: conny.gu@telia.com

Jan Jutefors, Ryssbyvägen 15, 380 30 ROCKNEBY Tfn: 0480- 665 65
E-post: jan.jutefors@telia.com

Suppleanter:

Allan Niklasson, Hulstby 115, 382 96 NYBRO Tfn: 0481-220 58
E-post: allan.niklasson@hs.lrf.se

Lena Bohman, Storgatan 13, 382 30 NYBRO Tfn: 0481- 186 06
E-post: lena.bohman@bokia.se

Henrick Lindell, Spannlandsgränd 17, 393 65 KALMAR Tfn: 0480- 266 86
E-post: henrick@netatonce.net

Siv Mattson, Tre vänners väg 53, 393 59 KALMAR Tfn: 0480- 181 52
E-post: sinima@telia.com

Valberedningens ordförande: Tomas Alriksson

Biblioteksansvarig: Anders Elofsson

Redaktionskommitté för KLGF-bladet:
Gullan Olsson, Alva Lilja, Gösta Alexandersson & Jan Jutefors

Webredaktör: Henrick Lindell

KLGF-bladet

Medlemsblad för
Kalmar läns Genealogiska Förening

ISSN 1653-087X

Upplaga: 600 ex

Ansvarig utgivare:

Gullan Olsson

Organisationsnummer:

83 24 01 - 2981

Redaktör och layout:

Jan Jutefors

Manus skickas till:

Jan Jutefors
Ryssbyvägen 15
380 30 ROCKNEBY
jan.jutefors@telia.com

Stoppdatum för manus:

Nr 1 -- 31 december

Nr 2 -- 28 februari

Nr 3 -- 15 juli

Nr 4 -- 30 september

Redaktören förbehåller sig rätten
att redigera innehållet.

**Citat ur KLGF-bladet får göras,
om källan anges.** För hela artiklar
hänvisas till författaren.

Författarna är själva ansvariga för
innehållet i artiklarna.

Medlemsavgift 2007:

120 kr

familjemedlem 30 kr

Medlemsavgift 2008:

160 kr

familjemedlem 40 kr

PlusGiro: 436 19 72-5 KLGF

Adressändring:

KLGF c/o Jan Jutefors
Ryssbyvägen 15,
380 30 ROCKNEBY
E-post: jan.jutefors@telia.com

Vi inbjuder till Anbyttardag om Södra Öland i forskarstugan Ståthållaregatan 52 Lördag den 17 maj kl. 10.00 - 15.00

Anmälan senast:

9 maj till Gullan Olsson

Vi vill veta vid anmälan vilken/
vilka socknar det gäller. Vi vill
också veta om det är särskilda
släkter eller om du forskar på
något särskilt projekt.

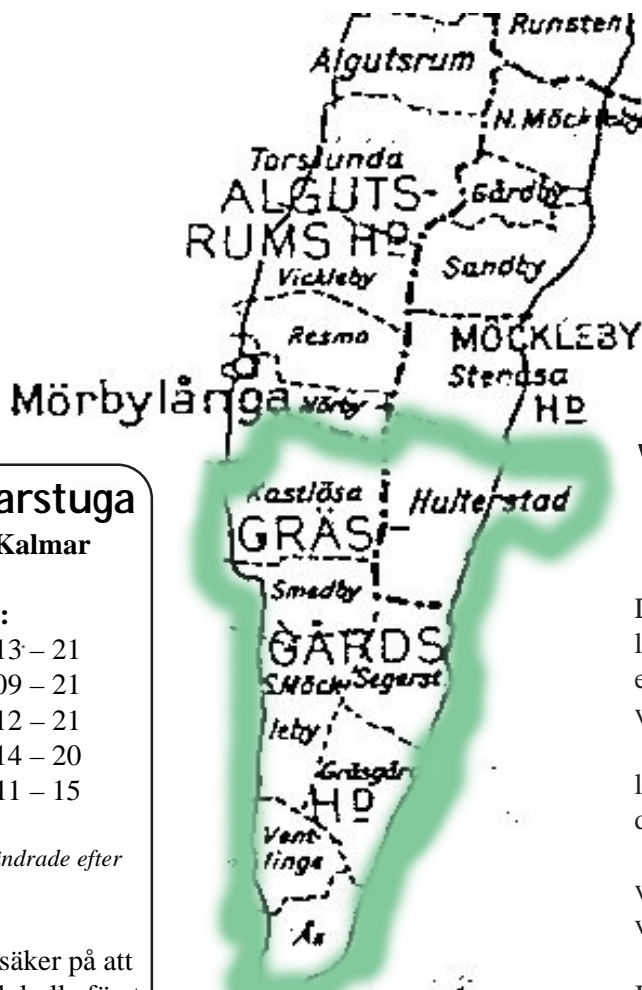
Anmälningavgift:

90 kr inkl. kaffe och smörgås

Avgiften betalas vid ankomsten.

Aktuella socknar:

Ås
Ventlinge
Gräsgård
Södra Möckleby
Segerstad
Smedby
Kastlösa
Hulterstad

KLGFs Forskarstuga

Ståthållareg. 52 A, Kalmar

Öppettider:

Måndagar	kl. 13 – 21
Tisdagar	kl. 09 – 21
Onsdagar	kl. 12 – 21
Torsdagar	kl. 14 – 20
Fredagar	kl. 11 – 15

*OBS! Tiderna kan vara ändrade efter
att tidningen kommit ut.*

Vill du vara alldeles säker på att
få en plats så ring och kolla först

Tfn: 070- 282 97 25

**Vill du ställa upp
som stugvärd?**

Det är dåligt betalt, d.v.s. du får stäl-
la upp gratis, men vi garanterar dig
en forskarplats varje gång du är när-
varande.

Du bestämmer själv när du kan stäl-
la upp och hur länge, men vi vill att
det blir samma tid varje vecka.

Vi behöver såväl fasta värdar som
värdar som kan ställa upp med kort
varsel.

Kontakta Anders Elofsson så får du
veta mer.

Beach Boys har svenska rötter

Den amerikanska supergruppen Beach Boys har svenska anor. Lenart Nilsson i Gullabo (H) är expert på gruppen och har samlat uppgifter länge.

Fakta:

- Popgruppen bildades i Kalifornien 1961 och blev en av 60-talets framgångsrikaste grupper
- Deras musik kallades "surfmusik"
- Bandet bestod ursprungligen av bröderna Brian, Dennis och Carl Wilson, samt kusinen Mike Love och kompisen Al Jardine.
- I dagens Beach Boys finns bara Mike Love kvar.

Soldater

Clas Olsson Stål, f. 1812, soldat, och hans hustru Eva Gustava Johansdotter, f. 1814, bodde i Skruvshult, Högsby. De fick bl. a. barnen Adolf Fredrik f. 1838, Anna Lovisa f. 1840, Maria Gustava f. 1843, Johanna Christina f. 1846, Johan Alfred f. 1849 och Ida Sophia f. 1853.

Sonen Adolf Fredrik föddes i torpet Kvillemåla. Han blev soldat som sin far och fick namnet Stål. Han gifte sig med Christina Lovisa Adolfsdotter, f. 1830 i Lindås, Målilla. Hon arbetade som piga i Skruvshult hos Adolf Fredriks föräldrar före giftemålet.

Två av Adolf Fredriks söner dog unga och två emigrerade till Amerika. Karl Johan, f. 1867, utvandrade 1884 och kallade sig Charles Sthole därborta. Han gifte sig med den svenska flickan Maria Sofia Petersson från Illinois och de fick fyra barn. Dottern Edit, f. 1887, gifte sig med "Buddy" Wilson och fick åtta barn med honom. Sonen Murray, f. 1917, var far till Beach Boys-bröderna Brian, Carl och Dennis. Dottern Evelyn gifte sig med Milton Love och de fick bl.a. sonen Mike.

Sonen Johan Alfred blev också soldat, med namnet Grön och bodde i Gillberga, Högsby. Han gifte sig med Matilda Sofia Johansdotter, f. 1845 och de fick sex barn - Klara f. 1873, Oskar f. 1875, Cecilia Elisabeth f. 1878, Adolf Albin f. 1882, Karl Algot f. 1885 och Johan Reinhold f. 1891.

Drömmen om Amerika grusas

av Lena Nilsson

Min mormors äldsta bror, Gustaf Adolf Svensson, var skräddare. Han var född 1875 i Tinkelsbo, Vissefjärda.

Hans hustru Lisens alla syskon emigrerade till USA i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. 1916 emigrerade även deras son, endast 17 år gammal.

Då började planerna på att själva resa över att ta form.

Den 9 april 1919 hölls auktion i Tinkelsbo. Det var skräddarmästare G A Svensson och hans hustru Lisen (f. 1875 i Hult) som sålde av allt de ägde och hade. De skulle emigrera! Ett sju sidor långt auktionsprotokoll visar att allt från järnspett, yxor och väffeljärn, till lakan, handdukar, dukar, kaffeservis, möbler och kläder såldes. Dessutom alla tyger, garner och verktyg från skrädderverksamheten.

Släkt, grannar och även folk från både Lindås och Emmaboda (bl.a. en lokputsare!) var där. 2.425:80 kronor inbringade försäljningen av hela bohaget. Det motsvarar ca 37.000 kr i dagens penningvärde.

Då kom bakslaget. Skräddarmästaren fick inte arbetstillstånd i Amerika! Det hade blivit hårdare bestämmelser i USA efter första världskriget jämfört med 20 år tidigare när Lisens alla syskon som ensamstående ungdomar hade emigrerat. Nu fanns det gott om skräddare i Amerika och det skulle bli svårt att försörja åtta personers hushåll. Så Svensson fick avslag.

Skräddarfamiljen fick flytta till Lindås och börja om helt på nytt. Med dit var även mormor Stava som bott i familjen de senaste två åren.

1925 brann huset i Lindås på grund av att en lärling glömt ett strykjärn på ett bord.

Under renoveringsarbetet bodde familjen tillfälligt i ett annat hus. 1927 öppnade G A Svensson skrädderi i Broakulla där han var verksam till sin död 1945. Drömmen om Amerika förblev en dröm.

När Lisen avled 1946 hade hon de flesta av sina närmaste i Amerika - i Sverige hade hon fyra döttrar och fyra dottersöner.

Från 1880 till 1908 emigrerade tio stycken hel-, halv- och styvsyskon. Hon var bara barn när de äldsta halvsyskonen utvandrade - hon hade kanske aldrig träffat sin halvsystem Ida Johannesdotter i Gubbemåla, Älmeboda, som emigrerade när Lisen bara var 6 år gammal. 1916 och 1920 utvandrade så hennes båda äldsta barn. Dem träffade hon bara en gång till under sin levnad.

Vid 70 års ålder utvandrade även hennes mor 1920. Hon hade ju alla sina andra barn i USA. Hon lovade innan hon for att hon skulle sända en barnvagn från Amerika till sitt nyfödda barnbarn i Lindås men det kom aldrig någon.

Vid sin död hade Lisen även två barnbarn i USA. Självt fick hon stanna "hemma" på grund av de amerikanska myndigheternas hårdare bestämmelser.

Syskonen bosatte sig i trakterna av Two Harbors och har ett okänt antal ättlingar.

Han for till Amerika 1892 och kom hem med pengar till en ny gård.

En stormig och dramatisk amerikaresa mötte skogsarbetaren och madesjösonen Karl August Wilhelm Andersson, 22 år, i maj månad 1892. Resan över till England företogs med en kreatursbåt, fjärran från all lyx och nödvändiga bekvämligheter.

Vid resan från Hull till Philadelphia visade sig Atlanten på sitt allra ogästvänligaste humör, så det blev ingen drömmares precis.

Den lilla amerikabåtens fasta inredning rörde sig hela tiden från den ena sidan till den andra. Kanske var det bara var inbillningar av de många sjösjuka landkrabborna ombord.

När de väl nådde Amerikas kust och kunde börja skönja slutet på sitt lidande, så slängde Karl med en liten tacksamhetens tribut till sitt öde, sin sista femöring överbord.

Han slängde annars inte pengar omkring sig frivilligt. Karl Andersson var uppfostrad i en hård skola, livets hårda skola, där klingande mynt var sällsynta och där ett par hårda arbetsvilliga nävar oftast var det enda kapitalet. Att hanka sig fram i Sverige var inte lätt. Hemma på faderns gård i Flemmingeland hade han fått pröva på många motigheter. Brist på kontanter hade gjort att Andreas Håkansson och hans hustru Vendela f. Petersdotter, hade blivit tvungna att gå ifrån gården och barnaskaran bara växte i stugan. Karl Andersson hade åtta syskon.

Många olika yrken

Han fick pröva sig fram så gott det gick. Skogshuggare, träskomakare, smedlärling, sågverksarbetare och t.o.m. tegelbruksarbetare i Stock-

holmstrakten, var några av de yrken han hade provat på. Han var bara 22 år, men han hade verkligen fått lära sig pengars värde, så i vanliga fall slängdes minsann inga pengar i sjön...

Utvandrarkontrakt Nr 448

Utvandrarkontraktet är utfärdat på ett rosafärgat papper, (*vilken färg på pappret skulle passa bättre? Reds ann*) som på svenska och engelska berättar att Andr Larsson, Malmö, förbinder sig att befordra utvandranen Karl A W Andersson, 22 år, Madesjö s:n, Kalmar län, till Amerika.

Resan skulle företas ”med ångfartyg å mellandäcksplats till Hull i England och därifrån senast inom 48 timmar efter slutad tullexpedition med järnväg å 3:dje klass till Liverpool, samt från Liverpool senast inom 12 dagar”.

Resan från Liverpool skulle företas ”med oceanångare å mellandäcksplats till Philadelphia i Nord-Amerika”. Kontraktet gällde därefter för befordran med järnväg i tredje klass till Costello, Pennsylvania.

Agenten Andr Larsson bekräftade att utvandranen hade fribiljett för en sådan resa. Utvandranen ägde vidare rätt att utan särskild ersättning få kost och vård under resan samt fick också medföra reseffekter intill 10 kubikfots utrymme ”å ångfartyg den 150 skålp vigt å järnväg”.

50 öre

Det här utvandrarkontraktet låg i ett bokpaket som sågmästare Helmer V Jonsson i början på 1960-talet inköpte på en auktion i Nybro. Priset var 50 öre. Undersökningar gjordes på pastorsexpeditionen och man

lyckades hitta Karl Anderssons släktingar. Sedan var det bara att nysta vidare i historien.

Ytterligare en amerikafärd

Sonen Helge Andersson i Lindås, Madesjö, har gett upplysningar om hans fader gjorde två amerikafärder. Den första sträckte sig över tiden 24/4 1892 – 15/11 1894 och den andra mellan 15/6 1901 – 20/11 1905.

Den första resan är helt belagd, men den andra resan finns inte registrerad. Jag har kollat med CD-skivan Emigranten och resan 1901 finns inte med där. Givetvis innebär ju inte det att han inte har gjort den, men han har alltså inte löst en biljett genom någon agent i Sverige.

Det finns dock en Karl A Andersson som gjorde en resa 1896, men uppgiften är osäker, p.g.a. uppgiven ålder:

Förnamn: Karl August Wi

Efternamn: Andersson

Ålder: 22

Kön: M

Församling: Madesjö

Län: H

Titel/Anm: Arbetare

Utresehamn: Malmö

Utvandrardag: 1892 05 05

Destination: Castello PA

Medåkande: Nej

Källkod: 1892:2050:448

Förnamn: Karl A

Efternamn: Andersson

Ålder: 23

Kön: M

Församling: Madesjö

Län: H

Titel/Anm:

Utresehamn: Göteborg

Utvandrardag: 1896 04 22

Destination: Emporium

Medåkande: Nej

Källkod: 57:431:10108

Det här kontraktet hittades i en boktrave, som köptes för 50 öre på en auktion i Nybro

land skulle givetvis heta Flemming i Amerika. Men detta namnbyte satte sig givetvis den förnäma flemmingska släkten emot, så Andersson fick förbli Andersson, även om han for till Amerika på ett rosenrött kontrakt.

Beträffande kontraktet kan Helge Andersson vidare berätta att när det här talas om fribiljett, så är det en sanning med modifikationer. Fribiljetten hade betalats av Karl Anderssons kusiner i Amerika för ett pris som sedan till fullo hade återbetalats av Karl. Biljettpriset var mycket högt, det minns Helge att fadern hade berättat om.

Denna berättelse har tidigare publicerats i Tidningen Barometern, Kalmar den 20 maj 1966 med signaturen VIRID.

Artikeln är omredigerad och kompletterad med vissa sakuppgifter.

Hemma igen

Hemkommen andra gången hade Karl Andersson tillräckligt med pengar för att inköpa en gård, i 10.000 kr-klassen, i Älmeberg.

Efter något år flyttade han till Gummemåla, där han hade ytterligare en gård och 1913 inköptes gården i Lindås. Den gården hade då ett taxeringsvärde på 15.000 kr. Amerikaresorna hade givit Karl en mycket bättre utdelning än slitet i madesjöskogarna för 25 öre om dagen.

Gifta genom böneman

När han satt som självägande bonde i Älmeberg, något år efter den andra amerikaresan, började Karl se sig om efter en livsledsagarinna.

Han var född i Agebo och ganska okänd i älmebodatrakten och så hade han ju varit borta från sällskapslivet genom arbetsåren i Stockholm och tiden i Amerika, så han kände inte många av traktens giftassugna unga damer. I början på sekelskiftet kunde en sådan sak lätt klaras av genom en

bönemans förmedling och Karl Andersson kände en sådan äktenskapsmäklare, vars mera prosaiska yrke var strutshandlare.

Kontakt etablerades mellan Karl i Älmeberg och Cornelia Augusta i Lönbomåla, Gullabo. Tycke uppstod och det blev bröllop. Makarna fick två barn, sonen Helge, som sedermera övertog föräldragården, och dottern Anna.

Sonen berättar

Numera är Karl Andersson borta ur tiden. Han dog 1962 liksom makan Augusta. Sonen Helge berättar att fadern föddes nödåret 1869. Då, enligt vad som berättas, en lindåsbonde hittades ihjälsvulten i ett hasselnår sedan han förgäves försökt livnära sig på hasselknoppar.

Han kan också tala om att det var ytterst nära att den unge Karl hade rest över till Amerika som Carl Flemming. Pastor Joh Medelius i hemförsamlingen ville nämligen inte att traktens ungdomar skulle fara till det stora landet i väster med vanliga son-namn. En man som kom från Flemminge-

Jan J

Vi behöver din berättelse i bladet.

Du behöver inte "kunna" skriva för att berätta. Vi hjälper dig att få ihop en bra historia.

Släktfoto tur och retur

av Stig Hermansson

Fotot har gjort tre resor

– först kom det till Ernst Johansson som varit i Canada och arbetat som förman vid den canadensiska järnvägen 1910–1919 och köpt föräldragården Hultalyckan i Strängsmåla 1920.

Ernst var systerson till Johan August

– sedan till Elsa Karlsson Kyrkvägen Långasjö. Elsa är dotter till Ernst

– till slut överlämnades det till Martie Workman vid hennes besök hos Elsa hösten 2006. Martie är dotter-dotter-dotter till Johan August Leander-Linner

Fotot som togs för c:a 100 år sedan har följande emigrantöde

Vi kan börja med ett äktenskap som ingicks mellan Johan August Börjes-

son f 1854 och Maria Christina Svendsdotter den 18 maj 1877 i Långasjö. Johans far hette Börje Gustavsson och var från Parismåla. Eftersom Börjes bror övertog gården (se Långasjökrönikan 1990 s136 och beskrivningen av deras far 1961, s 45) fick Börje söka annan försörjning. Han blev korpral 1849 och heter nu Börje Örn. Han flyttar till Strängsmåla och köper en fastighet (där bilverkstaden nu ligger) och startar en affär omkr. 1860. Soldaten Börje Örn och hans hustru Maria Johannesdotter från Ingemundebo har två barn. Förutom sonen Johan August Börjesson (Örn), som senare tar namnet Leander och i Canadakallar sig Linner, är det dottern Emma Christina Börjesdotter (Örn) f 1856 Emma gifter sig 1878 med Johannes Johansson från Parismåla och de får

då överta Strängsmåla 1:44 och 1902 köper de Hultalyckan i stället. Det är den gården som deras son Ernst köper 1920. Johan August som nu kallar sig Leander får vid giftermålet med Maria Christina från Harebo ett starta-egetbidrag från sin fader/lanthandlaren Börje Örn. Det bestod av en del av hans handelslager. Det nyetablerade paret flyttade till Almelund i Allgunås, där man försökte försörja sig på den lilla lanthandeln med hjälp av bl.a. hustruns hembageri. Även Johan August försökte skaffa extrainkomster och var bygdens alltingmakare. Familjen växte och barnen kom i tät följd: Amandus 1878, Ester 1879, Hulda 1881, Edla 1883, Martina Linnéa 1885, Gunnar August 1889. Det var svårt att försörja familjen och dessutom blev hustrun sjuk och dog 1891.

Detta foto togs i Manson, Canada omkr. 1910 och visar Johan August Börjesson-Leander-Linner och hans familj. Linnéa heter dottern, som är nummer fem från vänster och hennes barnbarn Martie var i Långasjö hösten 2006.

Johan August gifter om sig men börjar tydligen också fundera på att emigrera. 1893 tar han ut attest och reser till Canada där han arbetar vid järnvägen och i skogen. Efter tre år återvänder han för att åter resa tillbaka med äldste sonen Amandus som nu är 18 år och ha hunnit arbeta som smedlärling i Allgunås. Denna gång slutar resan i Manson, Manitoba där Johan August "tar friland" - 160 acres för 10 dollar.

Far och son arbetar med farmen och bearbetar brevlades övriga familjen att komma efter. I två omgångar, juni resp. augusti 1898 reser först fyra barn och sedan andra hustrun Johanna Matilda Olausdotter från Allgunås med Edla och gemensamma dottern Sigrid. Till reseledare i den första truppen utsågs Ester som var äldst (19 år) och varit ute och tjänat piga och dessutom varit i Stockholm ett par år.

Nu är hela familjen samlad på farmen i Manson, Manitoba och ytterligare tre döttrar föds där nämligen Elsie, Alice och Tillie. Johan August Linner, som han nu kallas, brukar själv farmen till 1914 och sedan arrenderar han ut den till Albin Johans-

son från Allgunås och efter fyra år köper Albin den.

På äldre dagar och till han blev 85 år var han poststationsföreståndare i Manson, en syssla som hans yngsta dotter Tillie tog över efter honom. Johan August dog 1944 och levde alltså i 90 år

Dottern Martina Linneá gifte sig med Samuel Finch och de var först farmare i Saskatchewan, flyttade sedan till västkusten och slutligen bodde Linnéa i Calgary, Alberta. Hon dog 1970 och blev 95 år.

Linnéa hade en dotter som hette Lilly och det är hennes dotter som heter Martie och bor i Edmonton, Alberta som varit på besök i Långasjö för att få se platsen och helst huset som hennes släkt emigrerat från. När de gjorde sina förfrågningar här hänvisade Gösta Johansson dem till Allégården där han tyckte de kunde äta lunch och under tiden skulle han skaffa vidare information. Margareta och jag hade just kommit hem från Skåne, när Gösta ringde och meddelade att det satt ett par från Canada och väntade på mig på Allégården. Det blev några timmars intensiv

släktforskning bl.a. med hjälp av boken "En Smålandssocken emigrerar". Under detta arbete kom vi fram till att Martie hade en avlägsen släkting i Långasjö nämligen Elsa Karlsson. Vi estämde ny träff nästa dag och då blev det förmiddagskaffe hos Elsa och därefter en guidad tur i Strängsmåla och Pellamåla. I Allgunås hade de varit själva dagen innan och sett platsen där den lilla lanthandeln en gång legat.

Jag visade bilden på familjen Leander i vår emigrantbok. Då säger Martie att hon faktiskt har sett den när hon släktforskade i Utah.

"Jaha", säger Elsa och tar fram ett identiskt foto i original, "och detta har min far Ernst fått från sina släktingar i Canada och sedan har jag ärvt det av honom och nu får du det av mig". Sedan kunde Elsa också ge Martie adresser till några gemensamma, men för henne okända släktingar i just Alberta, Canada.

Denna och nästa artikel har tidigare varit publicerade i Träskoposten - Nyhetsblad för Långasjö socken och är publicerad med tillstånd av författarna.

Invandraren, nybyggaren och återvändaren - min pappa

av Eva Garami

Min pappa Lajos Majoros, föddes år 1936 i Imola, en liten by i Ungern. Det var fattigt på den tiden, hans föräldrar ägde inte mycket, lite jord, som dom brukade, lite höns, någon gris och ett litet, litet hus med ett rum och kök. Men han minns barndomen som mycket lycklig, han minns hur han blev buren på ryggen av sin mor och hur hon hela tiden sjöng för honom.

Han var med överallt när dom arbetade ute på åkrarna och i skogen. Han gick sedan i den lilla skolan i byn och på fritiden gjorde han många

Min pappa - Lajos Majoros

hyss till sammans med sina kompisar. Han växte upp och gick ut en verkstadsskola i staden Miskolc. Det var år 1956 han var 20 år gammal, landet var invaderat av ryssarna och dom hörde att gränserna mot väst hade öppnats. Många var förföljda och flydde ut ur landet. Min pappa var inte politiskt aktiv, inte heller hans två bästa kompisar, men dom bestämde sig ändå för att tillsammans ge sig iväg. Dom ville se världen, ville ut på äventyr.

Den 22 december 1956 gav dom sig iväg mot den Österrikiska gränsen. Ryska soldater patrullerade vid

gränsen. Dom började skjuta mot pappa och kompisarna, som fick springa och gömma sig på ett majs-fält där de torra majsstjälkarna fortfarande fanns kvar. Kulorna ven överallt, och det var ovisst om dom skulle klara sig med livet i behåll. Den gången gick det bra, jag tror att pappa har en skyddsängel som vakar över honom, han har flera gånger råkat i knipa men alltid klarat sig bra, han har liksom alltid känt på sig när en fara har varit nära. Jag vet egentligen inte så mycket mer om den där flykten över gränsen, pappa har aldrig velat berätta så detaljerat om det, han vill väl inte minnas antagligen jag.

Men i alla fall, efter att ha mutat de ungerska gränsvakterna och gett dom allt värdefullt dom hade på sig, tog dom sig över till Österrike. Dom hamnade på ett flyktingläger vid Schweiziska gränsen, Landeck. Hans två kompisar ville vidare till Kanada, men pappa ville till Sverige, han hade hört att tjejerna var väldigt snygga här. Hans kompisar och han skildes åt och han var tvungen att vänta i 4 månader på lägret innan han fick resa vidare till Sverige. Det var en jobbig tid med konserverad fisk varje dag, sedan dess äter pappa aldrig fisk på burk.

Den 10 april 1957, nådde min pappa

äntligen Sverige. Han hade färdats med tåg och sedan med färja över Öresund, han minns hur fantastiskt det var att se havet för första gången. När han kom till Sverige tyckte han det var konstigt med så mycket skog och så glest mellan husen och mellan samhällena. Det var mycket anorlunda mot Ungern och det han hittills sett av världen. I Malmö fick han stanna på en flyktingförläggning, där fick han ett ombyte kläder och en lärobok i svenska.

Efter någon vecka fick han jobb som svarvare på en fabrik i Rosenfors, en liten by mellan Målilla och Mörlunda. Han fick en tågbiljett till Falsterbo och fick låna 127 kr av staten, att leva på, till första lönen.

På tågstationen väntade en tjej på honom med bil, en stor amerikanare, hon visade honom var han skulle jobba, var han skulle bo och var han kunde äta. Sen var det bara att klara sig själv.

Han köpte en begagnad cykel för 15 kr, så han kunde ta sig till jobbet. Lönen var då 1,80 kr i timmen. Pappa har alltid haft lätt att bekanta sig med andra människor, han kom lätt in i gemenskapen och lärde sig språket ganska snabbt.

När han efter ett års arbete blev arbetslös cyklade han till arbetsför-

medlingen i Mörlunda och fick jobb på Kährs i Nybro. Han kunde nu flytande svenska och fick många vänner. Han tyckte inte att det var svårt att komma in i det svenska samhället.

1960 tog han körkort och blev nu vännernas festchaufför, eftersom han hellre körde deras bilar än drack alkohol (pappa hade ingen egen bil då). Allra första gången han var i Långasjö, var på dans i Skytteparken. Då som alla andra helger körde han kompisarna till dansen. Han kommer ihåg att det bara var han som kunde njuta av dansen, de andra var berusade innan de kom fram.

Så småningom flyttade pappa till Emmaboda, då han fick jobb på Glasverket. Vintern 1961-62, var han på dans i Emmaboda folkets hus. Där träffade han en trevlig och söt Långasjöflicka vid namn Siv Olofsson, min mamma. Dom förlovade sig på Ronnebybrunn alla helgons dag 1964 och gifte sig året därpå. Under de första åren, och då jag föddes bodde dom i en lägenhet i Emmaboda.

Efter tre år på Glasverket, började pappa jobba på Flygt (då John Stenbergs). Där utvecklades han, läste och klättrade på karriärstegen. Han blev anställd på verkstaden 1964, 1966 var han förman och 1968 beredningsman. Efter att ha tagit sin ingenjörs-examen på Hermods folkhögskola 1973, började han på konstruktionsavdelningen som konstruktionsingenjör.

Under tiden vi bodde i Emmaboda besökte vi (Långasjö) Sibbahult, där min mamma kommer ifrån, flera dagar i veckan. Dom köpte sedan en tomt i Sibbahult och började bygga hus. 1973 flyttade vi dit och 1974 föddes min lillasyster Anna.

Pappa har alltid haft många fritidsintressen och det har varierat mycket under åren. Han lärde sig spela klarinett av arbetskompisen Bo Jansson, musiker i Nordströms orkester. Pappa spelade sedan ett antal år i Lindås-musikkår. Han har varit hobbyfoto-

Pappa och barnbarnen

graf, hade ett mörkrum i lägenheten i Emmaboda, där han framkallade bilderna.

Han har också alltid varit naturintresserad och varit ute och fiskat mycket. Han älskar blommor och växter, allra mest vilda och har alltid arbetat mycket i trädgården. Han grävde damm och planterade in fiskar. Av jorden blev det en pulkabacke till oss barn.

Pappa är också konstnärlig han lärde sig måla oljemålningar. Jag har flera tavlor målade av honom.

Jag beundrar honom mycket för hans egenskap att kunna lära sig allt på egen hand. Han har lärt sig otroligt mycket genom böcker. Han innehar kunskaper om allt från teknik, jorden och universum till människokroppens funktioner och sjukdomar. I och med datorn och Internet, kan han nu enkelt få tag i fakta på nätet. Nu senast har han lärt sig mycket om att skriva musik.

Lite negativt måste jag också skriva om honom, han har aldrig varit mycket för hushållsarbete, det fick mamma sköta och det var hon som tog hand om oss barn under vår uppväxt, det är också hon som har hållit i hushållets ekonomi, det är inte pappas starka sida. Han kan vara ganska slarvig. Det har alltid varit mamma som hållit reda på honom, hon har alltid stått vid hans sida.

Mamma är den som vi barn har gått till med våra problem, hon har varit den bästa mamman som alltid väntat oss med god mat och hembakade bul-

trygg när han var med, då kunde inget hända oss.

Efter 20 år i Sverige fick min pappa mer och mer hemlängtan. 1980 började mina föräldrar planera en flytt tillbaka till Ungern, och 19 juni, 1981 flyttade familjen. Alla tyckte det var helt tokigt att flytta till ett socialistiskt land, som det ju fortfarande var. Men pappa har aldrig varit rädd för förändringar, han ville hem till sin lilla hemby Imola, till naturen och skogen, där han lekt som barn. Vi hade många gånger varit på besök där under min barndom, så det var inte helt främmande, mamma ville också flytta till denna vackra, lilla by med många, trevliga människor.

Det blev ett kärt återseende för släktingar och vänner. Det blev stor uppståndelse i Imola, när vi kom till den lilla byn med en stor långtradare som flyttbil. Alla kom och ville hjälpa till. Vi mottogs med öppna armar alla ville bekanta sig med oss. Men det var nog inte helt lätt i början, i alla fall inte för mamma, som inte kunde språket så bra. Inte fanns det mycket bekvämligheter heller, vatten fick man hämta från brunnen och det fanns bara utedass då. Men man vänjer sej och vi kom snabbt in i livet där. Mina föräldrar har absolut inte ångrat att dom flyttade tillbaka, dom trivs mycket bra.

Pappa fick jobb nästan direkt inom sitt yrke som konstruktör. Så småningom byggde familjen ett nytt hus i mitten av byn. Och så föddes min yngsta lillasyster Silvia.

lar, som tröstat och suttit vid sängen när vi varit sjuka. Pappa har också funnits där förstås, och stöttat och lekt med oss. Jag har alltid känt mej 100 %

När muren föll 1989 var Ungern snabb med demokratiseringen, landet förändrades snabbt. Då skulle man välja borgmästare i byn och pappa blev vald på fyra år, han blev sen omvald på fyra år till. Jobbet som borgmästare tog mycket tid och ork, han var den som skulle ta tag i alla byns ärenden. Folk kom till honom i tid och otid med sina problem, som t.ex. osämja med grannen eller ett brev som skulle författas till någon myndighet. Det var roligt att kunna hjälpa till och utveckla byn, men jobbigt också.

Min pappa är nu pensionär, men absolut inte sysslös. Han arbetar i trädgården, slår gräs till sina gräskorpar, som han har i den egna lilla sjön på tomten. Går ut med Ede, deras Berner Sennenhund. Han har så mycket kvar han vill lära sig och så mycket han vill göra. Han har sista tiden läst och studerat bibeln, studerat forskning på nätet och han säger att han har kommit fram till sina egna slutsatser och planerar att skriva en bok om detta. Pappa har alltid varit troende men håller inte alltid med prästernas tolkningar. Han är aktiv i församlingen, där dom bor och har varit kyrkvärd ett antal år på 1990-talet.

Han började skriva poesi för några år sedan och nu skriver han också musik. När vi var på besök i påskas, visade han och spelade upp sina psalmer, som han har skrivit både text och musik till.

Min pappa är en envis optimist och en stor förebild för mig. Jag skulle vilja ha lite mer av hans viljestyrka och uthållighet, jag beundrar hans förmåga att knyta nya kontakter med folk och att få alla att tycka om honom. Var han än hamnat i livet har han haft lätt att komma in i gemenskapen, men han har alltid varit sig själv, gjort allt på sitt sätt och stått för sina åsikter. När jag var liten var pappa inte som mina kompisars pappor, han var annorlunda. Det skämdes jag för då, men nu är jag mycket stolt över min pappa.

Efterlysningar

Vem är detta?

Han bör vara från Algutsboda eller Madesjö socken.

Kontakta: Myrtel Engström
Ö Hällasjö 204, 361 93 Broakulla
Tfn: 0481- 241 96
E-post: myrteleng@hotmail.com

Här är några bilder bilder efter mina morföräldrar, Alma och Oskar Håkansson i Hästmahult, Gullabo/Torsås.

Vet du något om dessa människor kontakta mig, Monica Svedberg, tfn 08-777 57 10 eller epost: monica.sved@telia.com

Vet du var detta hus finns, kontakta Jan Jutefors, e-post: jan.jutefors@telia.com